

† CASIAN

din darul lui Dumnezeu, Arhiepiscop al Dunării de Jos,

*Preacucernicului cler și preacuviosului cin monahal
și la toți binecredincioșii creștini din Arhiepiscopia noastră,
har, pace sufletească, ajutor în toate cele folositoare
și duhovnicești bucurii la Sfintele Sărbători
ale Nașterii Domnului, Bobotezei și Anului Nou,
iar de la smerenia noastră arhieresti binecuvântări.*

*„E sărbătoare și e joc
În casa ta acum (...)
Dar nu uita, când ești voios,
Creștine (române) să fii bun!“*

Iubiți credincioși și credincioase,

Dumnezeu, în nemăsurata Sa iubire „pentru noi, oamenii și pentru a noastră mântuire“¹ ne oferă, și de această dată, la praznicul Nașterii Fiului Său, pe pământ, din Sfânta Fecioară Maria, în cetatea Betleemului, bucuria imensă de a-L întâmpina și de a-L primi pe Cel ce este *Dumnezeu adevărat și Om adevărat* în sufletele, în casele și în viața noastră.

Nenumărate sunt mărturiile prorocilor, ale îngerilor și ale Sfinților Evangheliști, ale primilor închinători ai Fiului lui Dumnezeu în Peștera sărăcăcioasă, păstorii și magii, după cum diverse sunt și manifestările de bucurie duhovnicească și ome-

1. Art. 4 din Crezul ortodox (niceo-constantinopolitan).

nească ale tuturor celor ce actualizează „*în duh și în adevăr*“, în suflete, în inimi, în case și în lume, binefacerile prezenței Sale iubitoare și izbăvitoare de păcat, de răutate și de moarte.

Domnul Se smerește apropiindu-ne de Părintele Ceresc iubitor și iertător, spre a ne aprinde în inimi dorul de Casa părintească, unde El ne așteaptă „*cu brațele deschise*“, cu dorința arzătoare de a ne conștientiza și a ne ajuta să rămânem fiii lui Dumnezeu: „*Fiul vrea un număr cât mai mare de fii ai Tatălui, de frați ai Săi*“².

Această mărturie a iubirii plină de milă față de noi, oamenii, este o revărsare de bunătate nețarmurită, care nu poate veni decât de la Cineva care este bun prin Sine și împărtășește aceasta tuturor, fără a se epuiza „izvorul“ cel nesecat al darului.

Iată de ce ne este de folos tuturor o astfel de atmosferă a luminii, întruchipată în bunătatea reală, împărtășibilă și atât de vie prin prezența Modelului desăvârșit, Domnul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu adevărat și Om adevărat, dar și „*mititel și-nfășețel, în scutec de bumbăcel*“³. Să pătrundem, împreună, în „cămara“ lumii iubitoare cerești, care prin Domnul nostru Iisus Hristos pogoară în noi și între noi, spre a se instaura și pe pământ, precum Sus este domnia armoniei pline de pace, atât de înălțătoare, proclamată de sfinții îngeri la Nașterea Domnului, așa cum ne relatează Sfinții Evangheliști: „*Slavă întru cei de Sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, întru oameni bunăvoire*“⁴.

2. Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Editura „Basilica“ a Patriarhiei Române, București, 2013, p. 102.

3. Colind românesc, „*Astăzi S-a născut Hristos*“.

4. Luca II, 14.

Preaiubiți frați și surori în Domnul,

În viața noastră de zi cu zi dorim, solicităm și așteptăm bunătațe și de la Dumnezeu, și de la semenii noștri. Aceasta este o mărturie vie a adevărului divin potrivit căruia: „*Ne-ai făcut pentru Tine, Doamne, (adică după chipul și după asemănarea Ta – s.n.) și neliniștit este sufletul meu până se va odihni întru Tine*“⁵. Așadar, modelul, icoana bunătații este însăși Preasfânta Treime: Tatăl și Fiul și Sfântul Duh, iar noi suntem primitorii acestei mari minuni și ai acestui neprețuit dar – **bunătațea**.

Mai înainte de a aminti câteva temeuri din Sfânta Scriptură și din experiența sfinților care au devenit, trup și suflet, buni din bunătațea lui Dumnezeu, să ne amintim cât de înrădăcinată este această mult dorită și binefăcătoare virtute în credința poporului nostru. Așa îl cheamă creștinul pe Dumnezeu: **Bunul Dumnezeu**. În această mărturisire și mărturie se întâlnesc toate temeurile dumnezeiești și toate strădaniile omenești pentru a înfrânge răul din noi și dintre noi, cu ajutorul, cu puterea, cu harul și cu prezența lui Dumnezeu.

De asemenea, de nenumărate ori, la majoritatea sfintelor noastre slujbe din sfintele biserici sau în cadrul rugăciunilor comunitare proclamăm cu convingere: „*Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.*“⁶

Acest accent îndreptat spre Preasfânta Treime este extrem de important, deoarece, bunătațea, ca dar divin, este plină de iubire cerească, revărsată din milă, nouă, oamenilor, atât de în-

5. Fericitul Augustin, *Confessiones - Mărturisiri*, în PSB, vol. 64, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1985, p. 63.

6. Ecfonisuș ecteniei cererilor, *Liturghier*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2012, p. 47.

depărtați uneori unii de alții, în familie, în societate și în viață. Acest mare adevăr al izvorului bunătății în Dumnezeu, prelungit în lume prin Nașterea Domnului și prin acceptarea darului Său de către noi, cu responsabilitate și cu voință de îndreptare, de îmbunătățire și de înnoire a vieții „în Hristos și în Biserică”⁷, îl regăsim într-un episod din Sfânta Evanghelie. Este întâlnirea tânărului bogat cu Mântuitorul pentru a-I solicita accesul la viața veșnică. L-a numit „*Bunule Învățător!*”⁸. Domnul a refuzat acest mod de adresare personal, tocmai pentru a ne lumina pe toți și a ne convinge asupra adevăratei surse a bunătății, care este Preasfânta Treime. De aici înțelegem că exercițiul bunătății presupune multă disponibilitate spirituală și multă jertfelnicie umană, unite în dorul după desăvârșire, care nu se poate împlini decât în cooperare, în conlucrare, în comuniune și în solidaritate între noi, în familie, în Biserică, în societate, în lume.

Cineva a spus, într-o înțeleaptă exprimare, că Domnul a venit la noi și în noi pentru a întemeia „*o lume dominată de bunătatea inimii!*”⁹.

Această direcție a virtuții bunătății de la dorință la împlinirea reală, în fapt, ne cheamă, frați și surori, să regândim viața noastră și din perspectiva bunătății.

Nenumărate sunt împrejurările în care se relatează cât de greu este pasul real și împlinirea concretă a bunătății. Se înțelege că, doar prin eforturile noastre omenești nu vom reuși să atingem această culme a iubirii dezinteresate și a asemănării noastre, prin fapte bune, cu Dumnezeu.

7. Efeseni V, 32.

8. Matei XIX, 16.

9. Mitropolit dr. Antonie Plămădeală, *Tâlcuri noi la texte vechi*, Sibiu, 1989, p. 273.

Să ne amintim doar de episodul întoarcerii, la Părintele său, a fiului risipitor de bunătate și de iubire paternă și de bunuri materiale. La întoarcere¹⁰, când și-a revenit „în sine“, în normalitate, bunătatea părintească i-a devenit „cale“ și brațe deschise, iar inima a bătut la unison cu a Tatălui! Însă fratele mai mare, cuminte și harnic, deși prezent fizic lângă tatăl său, a căzut în prăpastia urii și a lipsei totale de „puțină bunătate“. **Iată drama umană! Chiar și atunci când facem bine și lucruri bune, nu putem să împărtășim bunătate semenilor noștri așa cum sunt ei, spre a deveni așa cum îi dorește și cum îi așteaptă Dumnezeu.** „*Fiul Omului a venit ca să slujească El*“¹¹ și nu să-L slujim! Înțelesul acestui fapt este însuși temeiul bunătății, deoarece, cum ne învață Sfântul Pavel, „*Dumnezeu Își arată dragostea Lui față de noi prin aceea că, pentru noi, Hristos a murit, când noi eram încă păcătoși*“¹². De aceea, într-un mod asemănător ne lămurește și Sfântul Ioan Gură de Aur, zicând: „*Dumnezeu nu sărută cu atâta bucurie profeții, cu câtă bucurie sărută oamenii blânzi și buni*“¹³, și: „*Bunătatea naște în noi nădejdea mântuirii și ne umple inima de bucurie*“¹⁴.

Însă cel mai convingător dar de Crăciun este Domnul Iisus – **Bunătatea întrupată**. Scriptura și sfinții ne relatează despre binefacerile bunătății.

Mântuitorul însă ne împărtășește, real, bunătatea! **El este bunătatea împărtășită!** El este izvorul nesecat al bunătății,

10. Luca XV, 17.

11. Matei XX, 28.

12. Romani V, 8.

13. Sf. Ioan Gură de Aur, *Omilii la Matei*, în PSB, vol. 23, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 894.

14. Idem, *Problemele vieții*, în „Lumina Sfintelor Scripturi (Antologie tematică din opera Sf. Ioan Gură de Aur)“, vol. I, Editura Trinitas, Iași, 2007, p. 243.

pentru toți! De aceea, nu întâmplător suntem invitați la acest mareț „Praznic luminos, / Strălucit, frumos“, a ne apropia, prin post și rugăciune, dar mai ales prin exercițiul real al bunătății față de toți, indiferent cum sunt dânșii, cu dragoste și cu iertare, din inimă. Așa vom **deschide ușile Împărăției!**

Așa se vor deschide „*brațele părintești*“! În fața noastră va apărea, viu și real în Sfântul Potir, la Sfânta Liturghie, Însuși Domnul, la Sfânta Euharistie. Așadar, veniți astăzi cât mai mulți, prin bunătate, fără de răutate și vedeți, „*cât de bun este Domnul!*“¹⁵

Iubiți frați și surori,

Pe cărarea bunătății primită ca dar de la Dumnezeu, albiți de păcate, mai curați decât zăpada să facem cale deschisă de la suflet la suflet, de la om la om, de la casă la casă! Să primim bunii colindători! Să primim săracii, „stăpânii“ noștri (Sf. Ioan Gură de Aur) și să-i miluim după putere! Să ne primim unii pe alții în casa bunătății, care este inima „*înfrântă și smerită, pe care Dumnezeu nu o va urgisi*“¹⁶!

Să-L primim „*pe Domnul cel Preabunul, / Că ne-a adus iarăși Crăciunul!*“

Să mulțumim din inimă preacucernicilor și preacuvioșilor părinți din toate comunitățile creștine, devenite tot atâtea spații ale bunătății, pentru ca și între noi să crească „*omul bun și pomul bun!*“ Să nu uităm a sărbători în bunătate și de a o prelungi toată viața! Să intrăm în Anul Nou cu rugăciune, în biserici, deoarece începem anul Centenarului Marii Uniri a românilor, într-o țară frumoasă și binecuvântată. Să nu-i uităm pe iconarii ce

15. Psalmul 33, 8.

16. Psalmul 50, 18.

ne-au dăruit, în anul pe care îl încheiem, mărturii noi ale frumuseții iconografice, pline de îndemnuri la bunătate! Dar, mai ales, să ne plecăm frunțile cu respect față de cei mai buni decât noi, care în timp de persecuție în regimul totalitar, au iubit mai mult pe Dumnezeu, Patria și urmașii, decât pe ei înșiși: mărturisitorii și martirii care sunt autenticele „icoane“ vii ale bunătății.

Iată, în acest sens doar două voci sacre care colindă din temnițele aceluși timp, pentru noi, cei de astăzi: maica Teodosia și poetul creștin Vasile Voiculescu:

*„Căldura rugăciunilor de seară
Va-nfierbânta cădelnițele reci;
Tămâia magilor va arde iară,
Cu fum de preaslăvire până-n veci.
Și ca să fie plină dăruirea,
Voi presăra în vistieria lor,
Cu boabe de smirnă grea, iubirea
Cea fără de prihană și cu dor.
Știu că nu-s vrednică, Fecioară,
Să-ți fiu în nopțe acoperământ,
Ci-n mila Ta din ceruri Te coboară,
Să naști în duhul meu pe Unul Sfânt“¹⁷.*

*

* *

*„În coliba-ntunecoasă,
Din carne și os lucrată,
A intrat Hristos de-odată.
Nu făclie ce se stinge,
Nu icoană ce se frânge,
Ci El Însuși, Trup și Sânge,*

17. Zorica Lațcu – Maica Teodosia, *Întrupare*, în vol. „Poezii religioase românești“, Editura „Basilica“ a Patriarhiei Române, București, 2017, p. 386.

*Preschimbat pentru făptură,
Într-o scumpă picătură,
Dulce cuminecătură.
Coliba cum L-a primit,
S-a făcut cer strălucit
Și-n mijloc tron luminos
Și pe El Domnul Hristos,
Care mult Se bucura,
Duhul Sfânt S-alătura
Și acolo rămânea,
Și acum, și pururea.
Și noi, Doamne, ne-am sculat,
Colindele-am ascultat,
Uși, ferestre, toate-s noi,
Doamne, intră pe la noi^{18!}*

Doamne, Cel ce pentru noi, oamenii ai binevoit a Te întrupa spre a ne face buni, primește-ne și dăruiește-ne focul purificator și hrana mântuirii din care să se nască și să crească, și în noi, bunătatea! Vino în noi, Doamne!

Vă dorim, iubiți părinți și frați creștini și creștine, sărbători luminoase, bunătate în fapte frumoase, sănătate și trăiri armonioase la orașe și la sate. Iar mai presus să nu uităm de Sfintele Sărbători, „când ești voios, / Creștine (române) să fii bun!“

La mulți și buni ani!

Al vostru de tot binele voitor și către Domnul rugător,

† Casian,
Arhiepiscopul Dunării de Jos

18. Vasile Voiculescu, *Colind.*